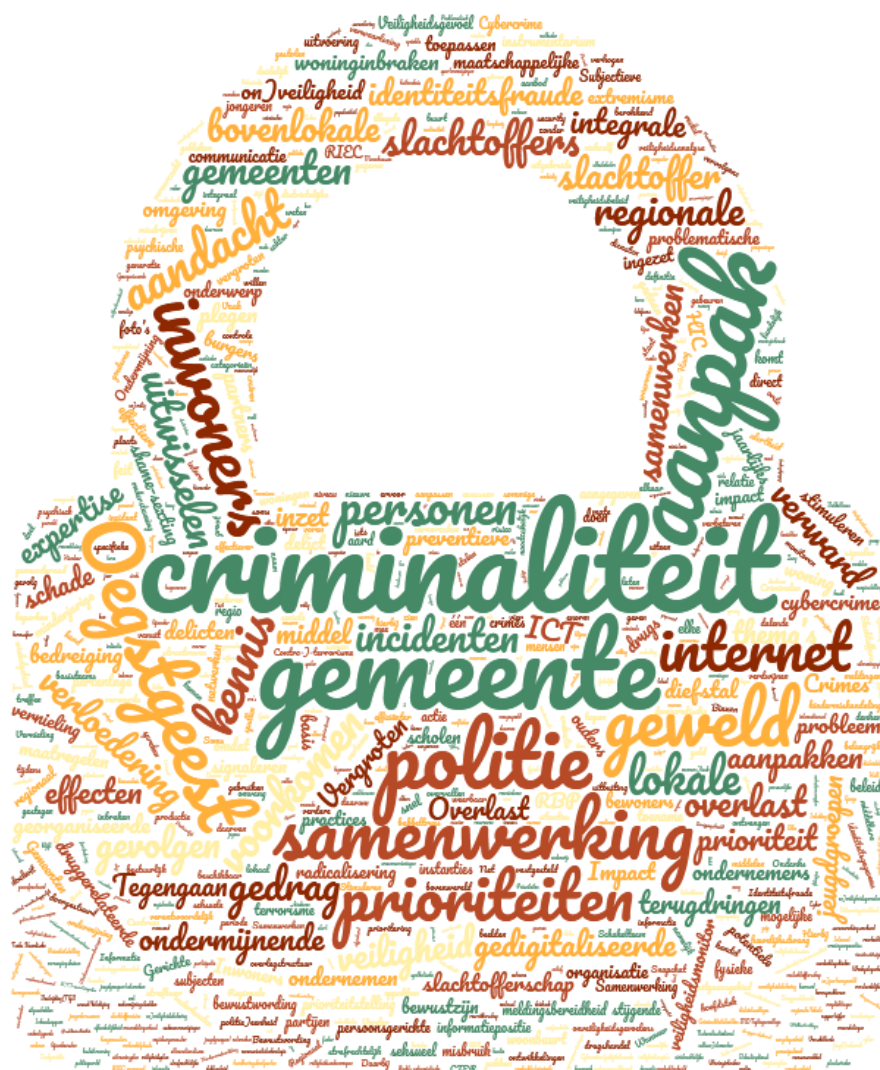


Prioriteitstelling

Integrale veiligheid

2019-2022

Gemeente Oegstgeest



Augustus 2018

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
1.1.	Leeswijzer.....	3
2.	Regionale prioriteiten	4
2.1.	(Contra-)-terrorisme, extremisme en radicalisering (CTER)	4
2.2.	Cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit	5
2.3.	Huiselijk geweld	5
2.4.	High impact crimes (HIC)	6
2.5.	Overlast door problematische jeugdgroepen/netwerken	6
2.6.	Ondermijning	7
2.7.	Overlast en/of criminaliteit door personen met verward gedrag.....	8
2.8.	Positie van de gemeente	9
3.	Lokale prioriteiten	10
3.1.	High impact crimes (HIC)	10
3.1.1.	Woninginbraken	10
3.1.2.	Babbeltrucs.....	11
3.2.	Cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit	11
3.2.1.	Identiteitsfraude via internet.....	12
3.2.2.	Sexting.....	12
3.3.	Subjectieve (on)veiligheid.....	13
3.3.1.	Druggerelateerde overlast	13
3.3.2.	Vernieling en verloedering.....	13

1. Inleiding

Voor u ligt de prioriteitstelling integrale veiligheid voor de jaren 2019-2022. Net zoals de voorgaande periode is er voor gekozen om in plaats van een uitgebreid vierjarenplan een prioriteitstelling te maken. Hierin worden aan de hand van de veiligheidsanalyse een aantal prioriteiten benoemd die de komende jaren centraal zullen staan. Dit zijn zowel lokale als regionale prioriteiten. Aan de hand van deze prioritering zal jaarlijks een evaluatie en een uitvoeringplan geschreven worden. Op deze manier kunnen we ons beleid en de uitvoering hiervan jaarlijks aanpassen aan de maatschappelijke ontwikkelingen. Thema's die niet geprioriteerd worden zullen overigens niet 'uit beeld' verdwijnen. Deze zullen de komende jaren gewoon behandeld en aangepakt worden. Hierbij valt te denken aan de uitvoering van de wet BIBOB, ondermijning en het keurmerk veilig ondernemen. Deze prioritering is vooral bedoeld om aan te geven welke zaken de komende jaren extra aandacht nodig hebben in de gemeente Oegstgeest.

1.1. Leeswijzer

Deze prioriteitstelling is verdeeld in twee hoofdstukken. In hoofdstuk 2 staan de regionale prioriteiten benoemd die zijn beschreven in het regionale beleidsplan van de politie-eenheid Den Haag. In hoofdstuk 3 staan de lokale prioriteiten van de gemeente Oegstgeest.

2. Regionale prioriteiten

Veiligheid is allesbehalve een lokale aangelegenheid. Naast de lokale prioriteiten zijn er dan ook vele prioriteiten die regionaal benoemd zijn. Deze prioriteiten worden door de gemeenten van de politie eenheid Den Haag, de politie en het openbaar ministerie vastgesteld in het regionaal beleidsplan (RBP) 2019-2022. De prioriteiten die in het RBP benoemd zijn zullen niet in alle gemeenten even urgent zijn. Dit zijn echter wel prioriteiten die in meerdere gemeenten in de regio spelen, waarvoor een integrale aanpak noodzakelijk is en waarvoor bestuurlijk draagvlak is om regionale afspraken te maken over de aanpak.

Voor 2019-2022 zijn in het RBP de volgende prioriteiten benoemd:

- (Contra-)terrorisme, extremisme en radicalisering (CTER)
- Cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit
- (Huiselijk) Geweld
- High impact crimes
- Overlast en criminaliteit door problematische jeugdgroepen / netwerken
- Ondernijning
- Overlast en/of criminaliteit door personen met verward gedrag

In het RBP is een uitgebreide beschrijving te vinden van de bovengenoemde prioriteiten. Hieronder wordt per thema een korte samenvatting en de integrale aanpak gegeven.

2.1. (Contra-)terrorisme, extremisme en radicalisering (CTER)

Doel: Polarisatie, radicalisering, extremisme, terrorisme voorkomen, terugdringen en aanpakken.

Bij de aanpak van terrorisme wordt gewerkt aan het opbouwen en onderhouden van een goede informatiepositie over polarisatie en in het verlengde daarvan extremisme, radicalisering en terrorisme.

Rechts-extremistische groeperingen en individuen ondernemen vanuit vreemdelingenhaat, haat jegens vreemde (cultuur)elementen en/of ultranationalisme acties die een bedreiging vormen voor de democratische rechtsorde.

Het links-extremisme richt zich vooral op (vermeend) politiegeweld, etnisch profileren en de verdere 'verrechtsing' op het gebied van vreemdelingen en racisme. Dit uit zich bijvoorbeeld in de intimidatie of bedreiging van diverse publieke personen, wat de democratische besluitvorming kan ondermijnen.

Verder kunnen politieke ontwikkelingen elders (diplomatieke) reellen hier veroorzaken. Zo worden Turks-Koerdische conflicten in het buitenland intensief gevolgd door beide partijen en dit kan spanning opleveren tussen Koerden en Turken in onze eenheid.



Figuur 1: Politieregio Den Haag

Bijdrage door bovenlokale samenwerking:

- Waar nodig samenwerken en/of kennis en expertise uitwisselen over:
 - signaleren, kennis delen en netwerken onderhouden
 - toepassen van een personsgerichte aanpak voor subjecten
 - versterken van de maatschappelijke weerbaarheid,
- Paraat zijn voor de toepassing van Terrorisme Gevolg Bestrijding (TGB) door de organisatie van een eenduidig te gebruiken crisisorganisatiestructuur bij alle gemeenten in de regio, in samenwerking met politie, OM en de Veiligheidsregio's.

2.2. Cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit

Doel: Cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit voorkomen, terugdringen en aanpakken.

We spreken van cybercrime als het gaat om criminaliteit waarbij ICT zowel het middel als het doelwit is. Er is sprake van gedigitaliseerde criminaliteit als ICT een middel is om traditionele vormen van criminaliteit te plegen. Naast cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit speelt ook cyber security een rol. Cyber security is het geheel aan (technische) Informatie- en communicatietechnologie (ICT)-maatregelen met als doel om vrij te zijn van gevaar of schade veroorzaakt door misbruik, verstoring of uitval van ICT.

Net als in de fysieke omgeving wordt het internet gebruikt als koop-, verkoop- en verhandelplaats van illegale goederen en/of diensten zoals drugs, kinderporno, gestolen goederen en wapens. Verder fungeert het internet als een plek om kennis en informatie uit te wisselen over bijvoorbeeld het selecteren van doelwitten voor woninginbraken en het plegen van cybercrime aanvallen. Daarnaast zijn veel gebruiksvoorwerpen gekoppeld aan het internet (Internet of Things) waardoor apparaten op afstand kunnen worden gemanipuleerd. Ook worden bij allerlei misdrijven in de persoonlijke levenssfeer zoals bedreiging, stalking en smaad/belediging digitale middelen gebruikt.

Bijdrage door bovenlokale samenwerking:

- Waar nodig samenwerken en/of kennis en expertise uitwisselen over:
 - inzet op verdere bewustwording bij de ondernemers en burgers,
 - inzet op interne veiligheid, waaronder de borging daarvan en de continuïteit van diensten bij crises.

2.3. Huiselijk geweld

Doel: Huiselijk geweld voorkomen, zo snel mogelijk (h)erkennen, behandelen, de schade ervan beperken, de overdracht van generatie op generatie doorbreken en daarmee de veiligheid voor slachtoffers duurzaam borgen.

Alle casussen met direct slachtofferschap en een hoge impact krijgen aandacht maar als regionale prioriteit leggen we de nadruk op huiselijk geweld, waaronder kindermishandeling, omdat dit de meest voorkomende vorm van geweld is, voorkomt in alle lagen van de bevolking en vaak grote en vaak levenslange gevolgen heeft voor de betrokkenen.

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke- of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Het woord huiselijk verwijst niet naar de plaats van het delict (het kan zowel binnenshuis als buitenshuis plaatsvinden), maar naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Bij huiselijk geweld kan het gaan om lichamelijk, psychisch of seksueel geweld. Het kan de vorm aannemen van (ex)partnergeweld, kindermishandeling, verwaarlozing van ouderen of geweld tegen ouders, psychische verwaarlozing, huwelijksdwang en achterlating, seksueel geweld en financiële uitbuiting.

Kindermishandeling is elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.

Aan de aanpak van huiselijk geweld zijn de laatste jaren relatief nieuwe aandachtsgebieden toegevoegd zoals eengerelateerd geweld en schadelijke traditionele gebruiken zoals huwelijksdwang en vrouwelijke genitale verminking. kinderen van ouders met psychische of verslavingsproblematiek en gezinnen waarbij een complexe scheiding speelt zijn aandachtsgroepen.

Bijdrage door bovenlokale samenwerking:

- Waar nodig samenwerken en/of kennis en expertise uitwisselen over:
 - signaleren, kennis delen en uitwisselen van best practices
 - toepassen van een persoonsgerichte aanpak voor subjecten

2.4. High impact crimes (HIC)

Doel: High Impact Crimes met direct slachtofferschap voorkomen, terugdringen en aanpakken.

Onder High Impact Crimes (HIC) verstaan we woninginbraken (diefstal uit woningen), straatroven en overvallen. Daarbij wordt soms gebruik gemaakt van geweld.

De aanpak van delicten met direct slachtofferschap krijgt hierbij extra prioriteit: dit zijn de delicten waarbij het slachtoffer tijdens de delictpleging is geconfronteerd met de dader(s) én er sprake was van geweld of bedreiging met geweld.

Naast jeugdigen en jongvolwassenen, al dan niet onderdeel van (criminele) jeugdgroepen of -netwerken, zijn mobiele en (internationaal) rondtrekkende dadergroepen veelal bepalend voor het verdachtenbeeld bij deze delicten.

Bijdrage door bovenlokale samenwerking:

- Daar waar het slachtofferrisico op High Impact Crimes hoger is dan het regionaal gemiddelde wordt projectmatig ingezet om deze delicten te voorkomen, tegen te gaan, aan te pakken en het verlenen van nazorg aan slachtoffers,
- Waar nodig samenwerken en/of kennis en expertise uitwisselen over:
 - 27 de organisatie van een goede informatiepositie en een (lokale en districtelijke) overlegstructuur,
 - bewustwording intern maar ook bij ondernemers en burgers,
 - inzet van het bestuurlijk instrumentarium (waaronder het DOR) en best practices naast de inzet van het strafrechtelijk en civielrechtelijk instrumentarium.

2.5. Overlast door problematische jeugdgroepen/netwerken

Doel: Overlast en criminaliteit door problematische jeugdgroepen/-netwerken voorkomen, terugdringen en aanpakken.

Problematisch groepsgedrag kenmerkt zich door gedrag wat de openbare orde, sociale norm en/of veiligheid verstoort, overlast veroorzaakt en/of crimineel van aard is. Als jeugdgroepen samenwerken en/of met elkaar verweven zijn, wordt gesproken van een (jeugd)netwerk.

Problematische jeugdgroepen zijn voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor de High Impact Crimes. Daarnaast kunnen jeugdgroepen veel overlast veroorzaken. Door een focus op problematische jeugdgroepen wordt effectief ingezet op het tegengaan van overlast en criminaliteit.

Bijdrage door bovenlokale samenwerking:

- Waar nodig samenwerken en/of kennis en expertise uitwisselen over:
 - signaleren, kennis delen en uitwisselen van best practices
 - toepassen van een persoonsgerichte aanpak voor subjecten.

2.6. Ondernijning

Doel: Ondernijning voorkomen, terugdringen en aanpakken.

Georganiseerde ondernijnende criminaliteit is naast een strafrechtelijk probleem vooral ook een sociaal-maatschappelijk probleem omdat het de waarden en normen in de samenleving aantast. Criminele investeringen in de bovenwereld kunnen leiden tot vervlechting van onder- en bovenwereld met grote gevolgen voor het ondernemersklimaat en de sociale cohesie en het risico op verpaupering van wijken en buurten. Daarnaast tast de georganiseerde ondernijnende criminaliteit het rechtsgevoel van burgers en ondernemers aan. Criminelen richten zich in sommige gevallen op het verwerven van maatschappelijke posities (zoals bij sportverenigingen en in de politiek) en zoeken soms de confrontatie met de overheid door bedreiging van ambtenaren en bestuurders.

De aanpak van georganiseerde ondernijnende criminaliteit vraagt om lokale regie en bovenlokale samenwerking. Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) is de verbindende factor in de integrale aanpak van ondernijnende criminaliteit. Het RIEC is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, politie, OM, provincies, Belastingdienst (waaronder Douane, FIOD en Toeslagen), Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), Koninklijke Marechaussee (KMAR) en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) met als doel gezamenlijk en integraal de georganiseerde ondernijnende criminaliteit aanpakken.

In het RIEC-convenant zijn thema's van georganiseerde ondernijnende criminaliteit benoemd. De thema's zijn landelijk vastgesteld en sluiten aan bij de thema's die in de opeenvolgende edities van het Nationaal Dreigingsbeeld (NDB) aan de orde zijn gekomen. Naast de thema's is er ruimte voor regionale/lokale handhavingsknelpunten. Dat zijn nader omschreven criminaliteitsvormen of geografisch afgebakende gebieden / locaties waar de integrale handhaving een specifieke investering vereist. De regionale thema's zijn:

- de productie en/of handel in drugs (harddrugs, synthetische drugs en hennep),
- mensenhandel en mensensmokkel (ook overige vormen van uitbuiting),
- witwassen,
- vastgoedfraude en misbruik van vastgoed,
- Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's),
- een aantal vrijplaatsen en branches waarvan de partners veelvuldig signalen ontvangen van georganiseerde, ondernijnende criminaliteit.

Mede door het bundelen van informatie in Bestuurlijke Criminaliteitsbeelden Analyse (BCBA) en ondernijningsbeelden wordt duidelijk wat er binnen gemeenten speelt.

Vanwege de omvang (productie en handel van drugs) en ernst van het delict (mensenhandel/mensensmokkel) wordt later in dit hoofdstuk specifieke aandacht aan deze 2 thema's besteed.

Bijdrage door bovenlokale samenwerking:

- Waar nodig samenwerken en/of kennis en expertise uitwisselen over:
 - de organisatie van een goede informatiepositie en een (lokale en districtelijke) overlegstructuur
 - Bewustwording intern maar ook bij ondernemers en burgers door te investeren in expert cq. awareness bijeenkomsten en het invoeren van nieuwe methoden van leren en ontwikkelen
 - inzet van het bestuurlijke, strafrechtelijke en civielrechtelijke instrumentarium en best practices,
- Gemeenten en basisteams werken samen met het HEIT zodat signalen snel en efficiënt opgepakt worden,
- Het RIEC vervult in een spilfunctie in de ondersteuning van gemeenten bij de aanpak van ondermijning.

2.7. Overlast en/of criminaliteit door personen met verward gedrag

Doel: Overlast en criminaliteit door verwarde personen voorkomen, terugdringen en aanpakken.

De laatste jaren is er veel aandacht voor de stijging van incidenten die gerelateerd worden aan personen met verward gedrag. De zogenoemde E-33 registraties van de politie worden vaak als indicatie gebruikt. Daarvan is te zien dat er sinds 2015 sprake is van een forse toename van meldingen in relatie tot personen die verward gedrag vertonen. Betrouwbare cijfers over de aard en omvang van de groep verwarde personen zijn niet beschikbaar, aangezien sommige personen als gevolg van de onderliggende problematiek immers vaker in beeld komen.

Als definitie voor verward gedrag wordt de definitie die het Schakelteam (zie onder) aangehouden: Mensen die grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. Het betreft mensen met vaak verschillende aandoeningen of beperkingen (psychiatrie, verslaving, licht verstandelijke beperking, dementie), veelal in combinatie met verschillende levensproblemen zoals schulden, dakloosheid, werkloosheid, verlies van dierbaren en/of gebrek aan participatie. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt in 4 categorieën:



Figuur 2 Schakelteam: vier categorieën voor mensen die verward gedrag vertonen.

Bijdrage door bovenlokale samenwerking:

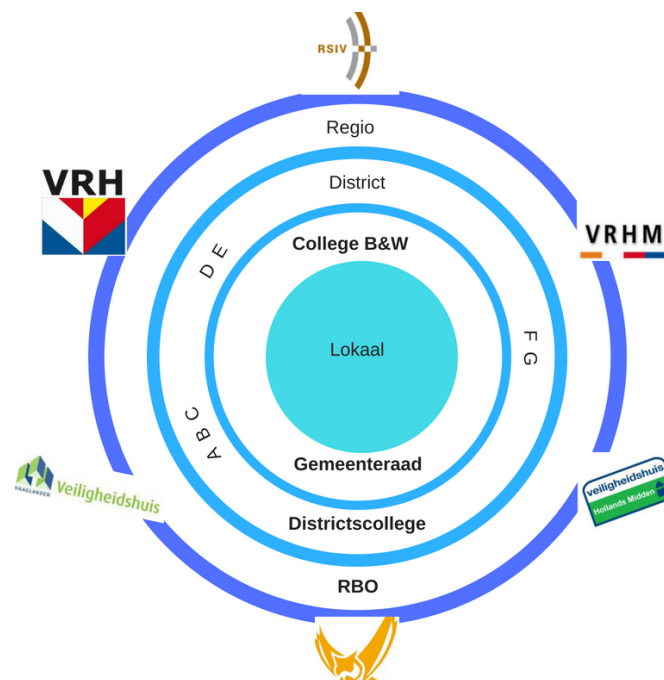
- Waar nodig samenwerken en/of kennis en expertise uitwisselen over ervaringen, knelpunten en successen over:
 - het signaleren en oppakken van meldingen van personen met verward gedrag en een goede beoordeling over het benodigde vervolg,
 - het organiseren van triage en vervoer en deze (vervoers)taak zo veel mogelijk weghalen bij politie,
 - de verschillende opvangvoorzieningen van personen met verward gedrag,
 - veiligheid: de aanpak van overlast en criminaliteit en het oppakken en langdurig monitoren van risicovolle casussen,
 - Zorg: de organisatie van de lokale aanpak, waaronder de ambulante zorg,
 - Wonen: de doorstroom tussen zorginstellingen en maatschappelijke opvang en zelfstandige en/of passende woonvoorzieningen.

2.8. Positie van de gemeente

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor hun integrale veiligheidsbeleid. Elke gemeente maakt een lokaal integraal veiligheidsplan, mede gebaseerd op de gebiedsscan, dat wordt goedgekeurd door de gemeenteraad. In de **lokale driehoek** en/of de **districtscolleges** worden veiligheidsonderwerpen op districtelijk niveau tussen gemeenten, politie en OM afgestemd. 8

Door als gemeenten, politie en OM samen te werken kan effectiever en efficiënter ingezet worden. In de afbeelding hieronder wordt aangegeven welke regionale partijen helpen de lokale aanpak effectiever en efficiënter te maken.

Afspraken over regionale samenwerking op integrale veiligheidsdossiers worden gemaakt in het **Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO)**, waarin onder voorzitterschap van de regioburgemeester de 28 burgemeesters van de (politie)eenheid Den Haag, het Openbaar Ministerie (OM) en de politie zitting hebben.



Figuur 3: Regionale samenwerking

Vragen voor of over ondersteuning vanuit de regio kunnen bij één van de partners aangedragen worden en onderling wordt gekeken wie de meest aangewezen partij is om er vervolgens mee aan de slag te gaan.

Soms is er behoefte om een onderwerp aan te pakken met een gedeelte van de (politie)eenheid, bijvoorbeeld omdat het verband houdt met één van de veiligheidshuizen, veiligheidsregio's of met één (of enkele) van de districten. De regionale producten worden op basis van vragen en behoeften ontwikkeld en zijn voor iedereen in de eenheid beschikbaar.

Gemeenten en basisteams kunnen dan ook altijd gebruik maken van het regionale aanbod maar beslissen zelf of ze gebruik maken van het aanbod.

3. Lokale prioriteiten

De gemeenteraad bepaald wat de lokale prioriteiten zijn van het te voeren veiligheidsbeleid in de gemeente. Een voorstel voor deze prioriteiten wordt in dit hoofdstuk gegeven. De prioriteiten zijn gekozen op basis van een uitgebreide veiligheidsanalyse die gedaan is op basis van o.a. de politiecijfers, de veiligheidsmonitor en diverse gesprekken met instanties en inwoners. **Prioriteiten noemen.**

Bij iedere prioriteit wordt aangegeven welke overwegingen hebben meegespeeld voor de keuze voor deze prioriteit. Daarnaast wordt bij elke prioriteit aangegeven welke effecten beoogd worden in de komende vier jaar en welke accenten in de aanpak zullen worden gelegd. Op basis van deze prioriteitstelling zal jaarlijks een uitvoeringsplan gemaakt worden waarin gedetailleerd uiteen wordt gezet wat op uitvoerend niveau gedaan zal worden. Daarbij wordt ook jaarlijks een evaluatie gedaan waarin wordt beschreven hoe de voortgang van het beleid verloopt.

3.1. High impact crimes (HIC)

'High Impact Crimes' is een verzamelnaam voor ingrijpende delicten die vaak grote gevolgen hebben voor het veiligheidsgevoel van mensen, zowel van het slachtoffer, diens omgeving en van de maatschappij. Voorbeelden hiervan zijn straatroven, overvallen en diefstal uit de woning. Naast de regionale prioriteit is HIC ook lokaal voor de gemeente Oegstgeest een prioriteit. Voor de gemeente Oegstgeest gaat de aandacht hierbij vooral uit naar de diefstallen uit woning. Voor de komende periode is ervoor gekozen om dit delict onder te verdelen in twee aparte speerpunten, woninginbraken en insluipingen/babbeltrucs.

3.1.1. Woninginbraken

Ondanks het feit dat de dalende lijn met betrekking tot woninginbraken doorzet blijft dit een delict waarbij het belangrijk is dat er extra aandacht aan besteed wordt. Een woninginbraak heeft naast de materiele schade ook veel emotionele schade tot gevolg. Hierdoor heeft het ook grote invloed op de (on)veiligheidsgevoelen van de slachtoffers en hun omgeving. Door een goede samenwerking met diverse partners zoals de politie en woningcorporaties zal de gemeente Oegstgeest proberen om de dalende lijn die jaren geleden is ingezet vast te blijven houden. Dit zal onder andere

**"Na de inbraak was mijn huis
voor mij nooit meer een warm
nest"**

Slachtoffer van een woninginbraak

gebeuren door preventieve maatregelen te stimuleren en door de bewustwording in de gemeente te vergroten. Ook wil de gemeente ervoor zorgen dat haar inwoners extra alert zijn op verdachte situaties en hier melding van te doen.

Beoogde effecten

- Tegengaan van woninginbraken
- Vergroten van de alertheid en meldingsbereidheid van inwoners
- Inwoners motiveren om zelf preventieve maatregelen te treffen
- Veiligheidsgevoel van inwoners verhogen

Beoogde aanpak

- Gerichte en effectieve communicatie naar inwoners
 - o Verschillende doelgroepen benaderen op de door hen gewenste wijze
- Inwoners stimuleren om zelf actie te ondernemen om zich weerbaar te maken.
- Regionale samenwerking in beleid en aanpak
- Periodieke monitoren van inbraken en inzet hierop aanpassen

3.1.2. Babbeltrucs

Naast de inbraken in woningen is de laatste jaren een stijgende lijn te zien in het aantal diefstal uit woningen door het toepassen van babbeltrucs. Daders doen zich voor als controleur, postbode of andere hoedanigheid en proberen het (vaak bejaarde) slachtoffer geld afhandig te maken of binnen te komen in de woning om iets te stelen. Door de duidelijk stijgende lijn in deze vorm van diefstal uit woning wil de gemeente Oegstgeest hier in het bijzonder de aandacht aan geven. De gemeente wil potentiële slachtoffers weerbaarder maken tegen deze vorm van diefstal. Daarnaast wil de gemeente mogelijke daders afschrikken door preventieve maatregelen te treffen. Om dit voor elkaar te krijgen is een goede samenwerking met partners noodzakelijk. Hierbij valt te denken aan de politie, ouderenverenigingen, buurt- en wijkverenigingen, verzorgingshuizen en vve's.

"Ik durf de deur niet open te doen omdat ik niemand meer vertrouw"
Slachtoffer van een babbeltruc

Beoogde effecten

- Tegengaan van babbeltrucs
- Veiligheidsgevoel van slachtoffers verbeteren
- Bewustwording vergroten in de omgeving van potentiële slachtoffers (familie, buurt)

Beoogde aanpak

- Doelgerichte communicatie naar potentiële slachtoffers en hun omgeving
- Stimuleren en aanbieden van preventieve middelen
- Actief betrekken van partners
- Actieve samenwerking en monitoring met de politie

3.2. Cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit

Wanneer het gaat om criminaliteit waarbij ICT zowel het middel als het doelwit is, spreken we van cybercrime. Bij gedigitaliseerde criminaliteit is ICT alleen een middel om traditionele vormen van criminaliteit te plegen. Dit kan in elke fase van het plegen van een misdrijf: bij de voorbereiding, de uitvoering en de afronding. Tegenwoordig worden bij bijna alle traditionele misdrijven in meer of mindere mate gebruik gemaakt van ICT. Voor de gemeente Oegstgeest gaat de aandacht betreft dit onderwerp uit naar identiteitsfraude via internet en sexting.

3.2.1. Identiteitsfraude via internet

Bij identiteitsfraude via internet maken criminelen misbruik van valse of gestolen identiteitsgegevens. Criminelen stelen deze identiteitsgegevens om een strafbaar feit te plegen, bijvoorbeeld om op naam van iemand anders (illegale) spullen te kopen zonder te betalen. Uit de veiligheidsmonitor is gebleken dat binnen de gemeente Oegstgeest het percentage slachtofferschap van identiteitsfraude via internet is gestegen. Identiteitsfraude via internet is ook landelijk een opkomend probleem met een stijgende lijn daarom is het van belang dat hier extra aandacht aan besteed wordt om het aantal slachtoffers terug te dringen. Dit willen we onder ander doen door meer bewustzijn te creëren onder de bewoners om zo slachtofferschap te voorkomen. Slachtoffers hebben vaak pas laat door dat ze bestolen zijn, bijvoorbeeld wanneer ze rekeningen of boetes ontvangen waar zij niets vanaf weten. De gevolgen van identiteitsfraude via internet kunnen ernstig zijn. Iemand kan op andermans naam spullen kopen, leningen afsluiten of andere verplichtingen aangaan. Door een goede samenwerking met diverse partijen zoals de politie en andere betrokken instanties zal de gemeente Oegstgeest proberen het percentage slachtofferschap te beperken en zo mogelijk te laten dalen. Dit zal voornamelijk gebeuren door preventieve maatregelen om zo meer bewustzijn te creëren onder inwoners en ondernemers.

Beoogde effecten

- Tegengaan van identiteitsfraude via internet
- Vergroten van het bewustzijn van inwoners
- Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners (dat inwoners door middel van tips bijvoorbeeld uit zichzelf een dubbele controle instellen op hun computer).

Beoogde aanpak

- Gerichte en effectieve communicatie naar inwoners betreft het voorkomen van identiteitsfraude via internet
- Inwoners stimuleren om zelf actie te ondernemen om zich weerbaar te maken
- Samenwerking tussen politie en eventuele andere instanties

3.2.2. Sexting

Naast identiteitsfraude via internet is sexting ook een probleem binnen de gemeente Oegstgeest dat onder cybercrime of gedigitaliseerde criminaliteit valt. Bij sexting gaat het om het verspreiden of delen van seksueel getinte foto's of berichten via mobiele telefoons of andere mobiele media. Door middel van sexting willen vrouwen de eigen populariteit bij mannen verhogen. Soms gaat dit mis, en worden de beelden zonder toestemming doorgestuurd. Dit is strafbaar wordt ook wel 'shame-sexting' genoemd. Vooral shame-sexting komt regelmatig voor bij jongeren op het voortgezet onderwijs. De opkomst van de mobiele app 'Snapchat' zou voor een toename van sexting hebben gezorgd. Via Snapchat kun je gemakkelijk foto's en filmpjes versturen die vervolgens na een aantal seconden weer verdwijnen. Uit de praktijk is echter meermaals gebleken dat dit snel omzeild kan worden dat foto's weldegelijk bewaard kunnen worden. Wanneer een foto of filmpje eenmaal is doorgestuurd of op internet is geplaatst heeft de eigenaar hier geen enkele controle meer over, de gevolgen hiervan kunnen enorm groot zijn. Vaak wordt de persoon in kwestie na zo'n incident gepest of uitgescholden. Daarnaast kunnen de beelden ook gebruikt worden als chantage- en dwangmiddel om geld los te krijgen of het slachtoffer seksuele handelingen te laten verrichten. Slachtoffers zitten vol schaamte en durven vaak niet meer naar school. In het meest extreme geval kan een slachtoffer voor zelfdoding kiezen. Binnen de gemeente Oegstgeest bevinden zich drie middelbare scholen: het Teylingencollege locatie Duinzigt, het Wellantcollege en het Rijnlands Lyceum. Omdat het aantal slachtoffers van shame-sexting toeneemt en vooral op middelbare scholen een groot en veelvoorkomend probleem is, ook binnen de gemeente Oegstgeest, moet hier extra aandacht aan worden besteed. De impact van sexting op het leven van een tiener kan enorm zijn.

Beoogde effecten

- Tegengaan van 'shame-sexting'
- Vergroten van het bewustzijn van jongeren betreft de mogelijke gevolgen van sexting

Beoogde aanpak

- Gerichte en effectieve communicatie naar de jongeren, ouders en scholen
- Jongeren bewust maken van de mogelijke gevolgen van sexting
- Samenwerking tussen politie, scholen, Bureau Halt en Centrum voor Jeugd en Gezin

3.3. Subjectieve (on)veiligheid

Subjectieve (on)veiligheid is de mate waarin iemand zich (on)veilig voelt in een woonbuurt, gemeente, winkelgebied, uitgaansgebied etc. Subjectieve veiligheid staat tegenover objectieve (on)veiligheid, de feitelijke (on)veiligheid in een woonbuurt, gemeente, winkelgebied, uitgaansgebied, etc. Ondanks het feit dat het rapportcijfer betreft de veiligheid van de woonbuurt gelijk is gebleven met een 7,7 is de (on)veiligheidsbeleving binnen de gemeente Oegstgeest nog niet ideaal. De percentages betreft de onveiligheidsbeleving binnen de gemeente Oegstgeest zijn allemaal iets gestegen. Binnen de gemeente Oegstgeest valt het onderwerp subjectieve (on)veiligheid uiteen in overlast door druggerelateerde incidenten en onveiligheidsgevoelens door vernieling en verloedering.

3.3.1. Druggerelateerde overlast

In de veiligheidsmonitor komt naar voren dat de drugshandel en -overlast toeneemt. Het aantal incidenten drugsoverlast is namelijk gegroeid van 19 naar 29 incidenten en het aantal incidenten drugshandel van 2 naar 4 incidenten. Een toename van druggerelateerde incidenten kan het onveiligheidsgevoel onder de bewoners voeden. Bewoners kunnen zich na een druggerelateerd incident in hun wijk wat onveiliger gaan voelen. Vaak weten de bewoners niet exact wat er speelt en zijn daarom bang zelf slachtoffer te worden van criminaliteit.

Beoogde effecten

- Tegengaan van druggerelateerde overlast
- Veiligheidsgevoel onder de bewoners verbeteren
- Vergroten van de alertheid en meldingsbereidheid van inwoners

Beoogde aanpak

- Samenwerking met de politie betreft druggerelateerde incidenten
- Inwoners stimuleren om actie te ondernemen tijdens verdachte/criminele situaties

3.3.2. Vernieling en verloedering

In de veiligheidsmonitor komt naar voren dat de vernieling en verloedering in de gemeente Oegstgeest toeneemt. Het aantal incidenten vernieling is van 68 (2014) naar 112 (2015) naar 118 (2017) gegaan. Daarnaast is het percentage een of meer vormen van fysieke verloedering toegenomen van 70% naar 74,6%. Vernieling en verloedering kan criminaliteit aantrekken en daarnaast de onveiligheidsgevoelens vergroten. Daarom is het zaak om extra aandacht te besteden aan dit onderwerp in samenwerking met de politie en de inwoners zelf.

Beoogde effecten

- Tegengaan van vernieling en verloedering
- Stimuleren van inwoners om zelf mee te werken aan het tegengaan van verloedering
- Vergroten meldingsbereidheid bij de inwoners betreft vernielingen

Beoogde aanpak

- Samenwerken inwoners om verloedering te verminderen
- Samenwerken met politie om verloedering en vernieling tegen te gaan